

โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน: เปรียบเทียบกรณีศึกษาขององค์กรไทยและต่างประเทศ
BCG Economy Model: Comparative Study of Thai and Foreign Organizations

ทิมพิกา อึ้งสกุล

Thimpika Ungskul

ณัฐนรี บุตรหลัง

Natnaree Butlang

นูรฮานด์ โดหมอ

Noorhan Dokho

ปารมี ทองเจริญ

Parami Thongcharoen

พิราวรรณ วันอัน

Piravan Wan-on

วิภาวดี ฤทธิกาญจน์

Wipawadi Ritthikan

เชษฐา นกน้อย

Chetsada Noknoi

คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University

Received: 27 March 2025

Revised: 25 September 2025

Accepted: 22 October 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) ซึ่งเป็นแนวทางการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปยกระดับความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน โดยการพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 องค์ประกอบ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ไปพร้อมกัน โดยเริ่มจากการอธิบายแนวคิดและองค์ประกอบของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน แล้วจึงเปรียบเทียบกรณีศึกษาขององค์กรไทย 2 องค์กร คือ Café Amazon และบ้านโป่งทาบไธสง องค์กรต่างประเทศ 2 องค์กร คือ Huawei และ Amazon ผลการศึกษาพบว่า ทุกองค์กรต่างมีการดำเนินธุรกิจตามโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนครบทั้ง 3 องค์ประกอบ อย่างไรก็ตาม ยังมีองค์กรอีกจำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถดำเนินการได้ประสบความสำเร็จ ฉะนั้นภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกัน กล่าวคือ ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจ ส่งเสริม สนับสนุน ตระหนัก และให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน และภาครัฐควรกำหนดมาตรฐาน กฎหมาย มาตรการทางภาษี และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กรต่าง ๆ ยกระดับการพัฒนาเพื่อให้สามารถได้รับรางวัลที่สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำสำคัญ: โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน; เศรษฐกิจชีวภาพ; เศรษฐกิจหมุนเวียน; เศรษฐกิจสีเขียว

Abstract

This article aims to provide an understanding of the BCG Economy Model, a concept that applies science, technology, and innovation to enhance sustainable competitiveness. The model includes three components: bioeconomy, circular economy, and green economy, all of which are developed simultaneously. The article begins by explaining the concept and components of the BCG Economy Model, and then compares case studies of two Thai organizations—Café Amazon and Ban Pong Tapioca—and two foreign organizations—Huawei and Amazon. The findings indicate that all organizations conduct their business in line with the BCG Economy Model, covering all three components. However, there remain a significant number of organizations that have not been able to implement the model successfully. Therefore, relevant sectors must cooperate. Executives, in particular, need to understand, promote, support, be aware of, and prioritize sustainable organizational development, while the government should establish standards, laws, tax measures, and related regulations, as well as encourage organizations to improve and develop in order to earn recognition and awards that reflect their commitment to sustainable development.

Keywords: BCG economy model; bioeconomy; circular economy; green economy

1. บทนำ (Introduction)

การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่ก่อให้เกิดความสมดุลหรือมีปฏิสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันในระหว่างมิติต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม จิตใจ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันจะเป็นองค์ประกอบที่จะรวมกัน หรือองค์รวมในการทำให้ชีวิตมนุษย์สามารถอยู่ดีมีสุขได้ ทั้งสำหรับคนในรุ่นปัจจุบันและคนรุ่นอนาคต (Nakkanrian & Bangbon, 2016) อันเป็นแนวทางที่ได้รับการยอมรับเป็นอย่างมากในปัจจุบัน องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ไว้ 17 เป้าหมาย ซึ่งเป็นกรอบการดำเนินการที่มุ่งตอบสนองความต้องการของประชากรในสังคม ทั้งนี้ การจะบรรลุเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) นั้นจะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญ 3 ประการ คือ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) ความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion) และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (Environment Protection) อย่างสมดุล (Ruampattana et al., 2023)

ในอดีตประเทศไทยมีโครงสร้างทางสังคมและเศรษฐกิจแบบพึ่งพาภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งมีสัดส่วนประชากรในภาคเกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก และมีรายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตรกรรม (Somboonrattanachoke & Chaichinda, 2024) ตลอดหลายปีที่ผ่านมาอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3 ต่อปี ด้วยอัตราการเติบโตดังกล่าวไม่เพียงพอในการนำพาประเทศไทยให้ก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลางและลดความเหลื่อมล้ำ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยอาศัยฐานความเข้มแข็งของประเทศอันประกอบด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งส่งเสริมและพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นเจ้าของสินค้าและบริการมูลค่าสูงที่ยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการ และช่วยนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลสมัยใหม่มาช่วยทลายข้อจำกัด เพื่อให้เกิดการก้าวกระโดดของการพัฒนา ต่อยอด และสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งกระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่งแบบทั่วถึง ด้วยการใช้โมเดล

เศรษฐกิจใหม่ที่เรียกว่า “BCG Economy Model” ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 องค์ประกอบ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ไปพร้อมกัน (Norsuwan et al., 2021; Tahom, 2022; Sa-Ngiam & Boonpat, 2023; Premthveesuk et al., 2023; Rattanaphan & Ingthaisong, 2023; Tantertdit & Yensumran, 2023; Jinai & Choenkwan, 2024; Somboonrattanachoke & Chaichinda, 2024) เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การดำเนินงานในภาคนี้มีสัดส่วนถึงครึ่งหนึ่งของการจ้างงานทั้งหมด และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจรวม 3.4 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 21 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) (Chummee, 2023)

สำหรับประเทศไทย คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบให้ BCG Economy Model เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 เป็นต้นมา และได้กำหนด 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (Maimun et al., 2023; Rattanaphan & Ingthaisong, 2023)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ธรรมชาติ รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระดมจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งของความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรมมาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซการผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน การนำความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นลักษณะเศรษฐกิจแบบทำน้อยได้มากแทน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 นำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชนและผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด

บทความนี้ต้องการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่ออธิบายแนวคิดและองค์ประกอบของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน จากนั้นจึงนำเสนอกรณีศึกษาองค์กรทั้งไทยและต่างประเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ (Objectives)

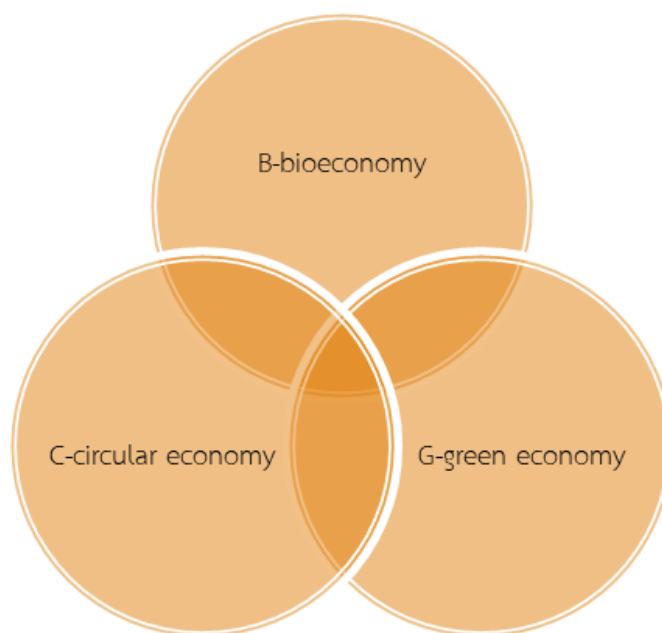
- 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การดำเนินงานด้าน BCG ขององค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาองค์กรสู่การปฏิบัติด้าน BCG อย่างยั่งยืน

3. แนวคิดและองค์ประกอบของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) เป็นแนวคิดที่ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนให้กับ 4 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร อุตสาหกรรมพลังงานและวัสดุ อุตสาหกรรมสุขภาพและการแพทย์ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ (Pandam, 2021; Somboonrattanachoke &

Chaichinda, 2024) โดยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจะเข้าไปช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับผู้ผลิตที่เป็นฐานการผลิตเดิม เช่น เกษตรกรและชุมชน ตลอดจนสนับสนุนการเกิดผู้ประกอบการที่ผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูงหรือนวัตกรรม นอกจากนี้ยังสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจหมุนเวียน กล่าวคือ สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตเพื่อให้เกิดของเสียน้อยที่สุด (Eco-Design & Zero-Waste) ส่งเสริมการใช้ซ้ำ (Reuse) และให้ความสำคัญกับการจัดการของเสียจากการผลิตและบริโภค โดยการนำวัสดุที่ผ่านการผลิตและบริโภคแล้วเข้าสู่กระบวนการแปรสภาพเพื่อกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ซึ่งต่างจากระบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมที่เน้นการใช้ทรัพยากร การผลิต และการสร้างของเสีย (Linear Economy) นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของสหประชาชาติน้อย 5 เป้าหมาย ได้แก่ การผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์ความหลากหลาย ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และการลดความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งยังสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (Waijittragum, 2022)

เศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ (Tahom, 2022; Maimun et al., 2023) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 BCG Economy Model

เศรษฐกิจชีวภาพ (B-Bio Economy) มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างคุ้มค่า เน้นการนำความรู้ระดับสูงด้านเทคโนโลยีชีวภาพ และต้นทุนด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่ประเทศไทยมีอยู่มากมาเป็นตัวขับเคลื่อน ได้แก่ อุตสาหกรรมทางเกษตร อาหาร ยาและการแพทย์ พลังงานชีวภาพ เคมีชีวภาพ และพลาสติกชีวภาพ เป็นแนวคิดเพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยให้ความสำคัญกับการใช้วัสดุและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มต้นของการผลิต โดยพิจารณาเลือกใช้วัสดุและบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดการใช้ทรัพยากรและพลังงานที่ไม่จำเป็น และสามารถย่อยสลายได้ เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

เศรษฐกิจหมุนเวียน (C-Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยเน้นการใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบตลอดวัฏจักรชีวิต รวมทั้งการนำวัสดุเหลือทิ้งเดิมมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงทางอุตสาหกรรม ได้แก่ พลาสติกยางรถยนต์ วัสดุก่อสร้าง เหล็กและโลหะอื่น ๆ ขึ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เซลล์แสงอาทิตย์ และแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้า ตั้งแต่การผลิต การบริโภค ไปจนถึงการจัดการของเสียด้วยกระบวนการใช้ซ้ำ (Reuse) การหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) และการผลิตใหม่ (Re-Material) อันจะทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดมลภาวะที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม (Zero Waste)

เศรษฐกิจสีเขียว (G-Green Economy) ที่ช่วยลดมลพิษและรักษาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน ส่งผลให้เกิดความผาสุกของมนุษยชาติและความเท่าเทียมทางสังคม ขณะเดียวกันก็ลดความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและความขาดแคลนทางนิเวศวิทยา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล โดยลดหรือไม่ให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับปกป้อง อนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งธรรมชาติ ต้นน้ำ ผืนดิน ความหลากหลายทางชีวภาพบนบกและท้องทะเล การควบคุมมลพิษและของเสีย การลงทุนในธุรกิจที่ใช้พลังงานสะอาด ตลอดจนการส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน โดยเน้นความเป็นอยู่ที่ดีของ ประชากร (Lhasakul, 2023)

โดยมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนี้ 1) มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมเป้าหมาย 2) ลดความเหลื่อมล้ำด้วยการเพิ่มรายได้เกษตรกรและชุมชน 3) ยกระดับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารของไทยขึ้นเป็นผู้ผลิตอาหารเพื่อสุขภาพและส่วนประกอบอาหารมูลค่าสูง Top 5 ของโลก 4) อุตสาหกรรมชีวภาพการผลิตยา เครื่องมือแพทย์ วัสดุชีวภาพ มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพส่งออก เป็นแหล่งจ้างงานทักษะสูงและรายได้สูง 5) ระบบบริหารจัดการท่องเที่ยวสู่ Top 3 ของเอเชียแปซิฟิก และ 6) ลดการใช้ทรัพยากรลงจากปัจจุบันด้วยหลักในการดำเนินงานร่วมกัน ระหว่างหลายภาคส่วนให้เป็นไปโดยมีเอกภาพและมีพลัง (Noriya et al., 2023)

4. กรณีศึกษาองค์กรไทยและต่างประเทศ

ปัจจุบันองค์กรหลายแห่งทั้งไทยและต่างประเทศได้นำโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) มาปรับใช้ในการพัฒนาองค์กร ด้วยคาดหวังว่าจะนำมาซึ่งความสำเร็จอย่างยั่งยืนให้เกิดขึ้นแก่ทั้งองค์กร สังคม และสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน บทความนี้จะหยิบยกกรณีศึกษาการนำแนวทางดังกล่าวมาปรับใช้ในองค์กรไทย 2 องค์กร คือ Café Amazon และบ้านโป่งทาบิโอก้า และองค์กรต่างประเทศ 2 องค์กร คือ Huawei และ Amazon เนื่องจากองค์กรทั้ง 4 แห่งเป็นที่รู้จักและได้นำโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) มาปรับใช้ในการดำเนินงานได้ประสบผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับ เป็นตัวอย่างที่โดดเด่นในการนำแนวคิด BCG มาปรับใช้ในการดำเนินธุรกิจ ทำให้เห็นภาพการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม โดยขอนำเสนอแยกตามองค์ประกอบ กล่าวคือ

4.1 กรณีศึกษาองค์กรไทย

1) Café Amazon

Café Amazon เป็นธุรกิจร้านกาแฟที่ดำเนินการโดย บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) (OR) ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของ ปตท. ธุรกิจนี้จัดอยู่ในประเภทธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม และมีความใหญ่ โดยเป็นร้านกาแฟที่มีสาขามากเป็นอันดับที่ 6 ของโลก ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ BCG นั้น Café Amazon ได้นำแนวคิด BCG มาปรับใช้ในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการ

พัฒนาที่ยั่งยืน (Temsiri Just II, 2022) โดยได้ดำเนินการตามแนวทาง BCG มาเป็นระยะเวลา 3 ปี กล่าวคือ (BrandAge Online, 2022; Thairath Online, 2022)

เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เริ่มตั้งแต่การให้ความรู้เกษตรกรในการเพาะปลูกและเลี้ยงดูต้นกาแฟโดยไม่ใช้สารเคมี เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ แก้วสำหรับเครื่องดื่มร้อนในร้าน Café Amazon ทุกสาขาทั่วประเทศทำจากกระดาษเคลือบไบโอพลาสติก PBS ที่สามารถย่อยสลายได้ หลอดและแก้วสำหรับเครื่องดื่มเย็นทำจากพลาสติก PLA ซึ่งเป็นไบโอพลาสติกที่สามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติโดยการฝังกลบ ตลอดจนการใช้ถุงกระดาษทดแทนถุงพลาสติกใส่เบเกอรี่ ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยลดปริมาณขยะ และมีเป้าหมายเลิกใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวและนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งหมดภายในปี พ.ศ. 2570 นอกจากนี้ยังนำผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดภายใต้แบรนด์ Enviico มาใช้ในร้านทั้งหมด ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดที่ผลิตจากน้ำมันพืชและน้ำตาลที่ไม่เพียงแต่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แต่ยังมีความปลอดภัยกับผู้ใช้งานด้วย

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) Café Amazon มินโยบาย Go Green ที่มุ่งเน้นการสร้างสังคมเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยมีการนำหลัก 5Rs (Reduce, Reuse, Recycle, Recover, Renew) มาปรับใช้ในการบริหารจัดการ และต่อยอดโดยการนำวัสดุเหลือใช้มาผลิตเป็นสินค้าหรือ Upcycling เช่น การนำถุงฟอยล์บรรจุเมล็ดกาแฟมาตัดและบดอัดขึ้นรูปเป็นแผ่น Eco-Board เพื่อใช้เป็นผนังตกแต่งภายในร้าน การนำเยื่อหุ้มเมล็ดกาแฟผสมกับเม็ดพลาสติกต่อยอดเป็นเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ ภายในร้าน การนำแกลลอนนมพลาสติกของร้าน Café Amazon มาเปลี่ยนเป็นกระถางสวนแนวตั้ง การนำขวดน้ำพลาสติกหรือแก้วน้ำประเภท PET มาทำเป็น Upcycled T-shirt เสื้อพนักงานของ Café Amazon เป็นต้น อีกทั้ง ยังมีการเพิ่มมูลค่าด้วยการสร้างสรรค์คอลเลกชันสินค้าพรีเมียม “The Upcycling Collection” ได้แก่ กระเป๋าเครื่องสำอางรักษ์โลก กระเป๋าคาดเอวรักษ์โลก กระเป๋าเมสเซนเจอร์รักษ์โลก และกระเป๋าโน้ตบุ๊กรักษ์โลก เพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชนอีกด้วย

เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) Café Amazon ให้ความสำคัญด้านการจัดการของเสียจากกระบวนการต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำ ไม่ว่าจะเป็นการลดการใช้สารเคมีในการเพาะปลูก การบำบัดน้ำเสียจากการแปรรูปกาแฟ การจัดการขยะจากเปลือกกาแฟ รวมทั้งยังติดตั้ง Solar Rooftop บนหลังคาร้านเพื่อเพิ่มการลงทุนในโซลูชันพลังงานสะอาดในหลายรูปแบบ ทั้งพลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานลม อีกทั้งยังร่วมพัฒนาและร่วมลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อช่วยประหยัดพลังงาน ซึ่งสอดคล้องกับการมุ่งเน้นการสร้างสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ (Healthy Environment) นอกจากจะช่วยให้องค์กรเข้าใจถึงความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ตามเป้าหมายที่วางไว้แล้ว ยังช่วยต่อยอดภาพลักษณ์ Café Amazon Go Green Café Amazon ใส่ใจสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี

2) บ้านโป่งทาบิโอก้า

บ้านโป่งทาบิโอก้าเป็นธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมแปรรูปมันสำปะหลัง ซึ่งมีขนาดธุรกิจที่ค่อนข้างใหญ่ในแง่ของการเป็นผู้ผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลังครบวงจร ธุรกิจของบ้านโป่งทาบิโอก้าสอดคล้องกับแนวคิด BCG ในหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วน of เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เนื่องจากผลิตภัณฑ์หลักของบริษัท คือ แป้งมันสำปะหลัง ซึ่งเป็นผลผลิตจากพืชบริษัทได้ดำเนินการตามแนวทาง BCG มาเป็นระยะเวลา 5 ปี กล่าวคือ (BrandAge Online, 2023; InnolifeThailand, 2023)

เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ธุรกิจของบ้านโป่งทาบิโอก้าเกี่ยวพันทั้งด้านการเกษตรและธุรกิจอาหารจากผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร บริษัทมีการวิจัยพัฒนาและส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรในเครือข่ายคอนแทกฟาร์มมิ่งปลูกมันสำปะหลังพันธุ์พิเศษ เพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของมันสำปะหลัง และรับซื้อในราคาที่สูง

กว่าห้องตลาด นอกจากนี้ เกษตรกรในเครือข่ายจะได้รับการดูแลจากบริษัทอย่างครบวงจร เริ่มตั้งแต่การเพาะ
ท่อนพันธุ์ให้เกษตรกรนำไปใช้ในการเพาะปลูก ระหว่างทางก็จะมีผู้เชี่ยวชาญเข้าไปช่วยดูแลให้คำปรึกษา
จนกระทั่งถึงช่วงการเก็บเกี่ยว และขนส่งผลผลิตเข้าสู่โรงงาน นอกจากนี้ บริษัทยังเริ่มมีการวิจัยและพัฒนา
วัตถุดิบทางการเกษตรในกลุ่มธัญพืชเพื่อนำมาพัฒนาเป็นแป้งที่มีมูลค่าสูง อย่างเช่น ถั่วเขียว ถั่วขาว และข้าว
เป็นต้น

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) กระบวนการแปรรูปมันสำปะหลังของบ้านโป่งทาบิโอก้า
ไม่มีส่วนเหลือทิ้งเลย โดยทุกส่วนของมันสำปะหลังจะนำมาใช้หมุนเวียนและเพิ่มมูลค่าในระบบเศรษฐกิจ
ภายในชุมชนและบริษัท กล่าวคือ กากมัน เปลือกมัน และตะกอนดินที่ติดมาจากมันสำปะหลัง ในอดีตจะ
จัดการโดยการนำกลับไปให้เกษตรกรใช้เป็นปุ๋ยบำรุงดิน นำไปใช้ในการเพาะเห็ด นำไปหมักกับหญ้าเนเปียร์
เพื่อเป็นอาหารสัตว์ แต่ปัจจุบันมีการวิจัยและพัฒนาเพื่อนำไปใช้เป็นอาหารเลี้ยงแมลงสำหรับนำไปสกัดเป็น
โปรตีน และยังนำไปเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตเป็นทรายแมว น้ำเสียจากกระบวนการล้างมันและน้ำที่สกัดออกมา
จากหัวมัน ซึ่งเคยเป็นปัญหาของโรงงานและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทางบริษัทได้มีการจัดหาระบบบำบัด
น้ำเสียเพื่อให้ได้น้ำที่สะอาดกลับมาใช้ล้างหัวมันต่อไป และอีกส่วน คือ ผลิตเป็นไบโอแก๊ส หรือแก๊สชีวภาพไป
ใช้ทดแทนเชื้อเพลิงพลังงานความร้อนสำหรับอบแป้ง

เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ระบบการกำจัดน้ำเสียอย่างครบวงจรยังช่วยแก้ปัญหามลภาวะ
เรื่องกลิ่นได้อีกด้วย นอกจากนี้ บริษัทยังสามารถจำหน่ายและแบ่งปันจุลินทรีย์ที่เกิดจากกระบวนการหมักก๊าซ
ชีวภาพของบริษัทกลับคืนมาเป็นรายได้อีกจำนวนหนึ่ง กระบวนการดังกล่าวช่วยลดการใช้พลังงานและเป็น
มิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกเหนือจากการทำไบโอแก๊สแล้ว บริษัทยังมีนโยบายการใช้พลังงานทดแทน โดยมีการ
ทำโซลาร์ฟาร์มขึ้นบนพื้นที่ของบริษัท ปัจจุบันนำมาใช้เป็นพลังงานไฟฟ้าทดแทนในเวลากลางวันได้เกือบ
ทั้งหมด และยังมีนโยบายปลูกไม้ยืนต้นทุกปี ซึ่งทำให้บริษัทได้รับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวจากกระทรวง
อุตสาหกรรมในระดับ 3 และมีแผนที่จะดำเนินงานให้ได้ถึงระดับ 4 ในปี พ.ศ. 2567

จากกรณีศึกษาขององค์กรไทยทั้ง 2 องค์กร คือ Café Amazon และบ้านโป่งทาบิโอก้า จะเห็นได้ว่า ทั้ง 2
องค์กรต่างมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติให้
มากที่สุด ขณะเดียวกันก็พยายามลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุดด้วย โดยเฉพาะของเสีย
ที่เกิดจากกระบวนการผลิต อันเป็นแนวทางสู่ความยั่งยืนทั้งขององค์กร สังคม และโลก สอดคล้องกับโมเดล
เศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) ในทุกมิติ

4.2 กรณีศึกษาองค์กรต่างประเทศ

1) Huawei

Huawei เป็นบริษัทเทคโนโลยีข้ามชาติสัญชาติจีน ดำเนินธุรกิจหลักด้านการสื่อสารโทรคมนาคมและ
อุปกรณ์เครือข่าย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ BCG นั้น Huawei ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ดำเนินการตามแนวทาง BCG มาเป็น
ระยะเวลา 4 ปี กล่าวคือ (Bangkok Post, 2022; Matichon Online, 2022)

เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) Huawei ออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อให้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้
หรือรีไซเคิลได้ง่าย ตัวอย่างเช่น การใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและลดการใช้วัสดุที่ยากต่อการรีไซเคิล
นอกจากนี้ Huawei ยังได้ทำงานอย่างใกล้ชิดกับพันธมิตรที่เกี่ยวข้อง เพื่อยุติการพึ่งพิงที่ล้นเกิน นวัตกรรมเพื่อ
การพัฒนาอย่างยั่งยืน และส่งเสริมระบบนิเวศดิจิทัล ผ่านการพัฒนาบุคลากรด้านไอซีทีใหม่สำหรับประเทศ
ไทยผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น Huawei ASEAN Academy ซึ่งได้บ่มเพาะบุคลากรด้านไอซีทีที่กว่า 60,000 คน
ร่วมกับ SMEs จำนวน 2,600 ราย

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) Huawei มีระบบจัดการของเสียและรีไซเคิลอุปกรณ์เก่าหรือชำรุด โดยใช้เทคโนโลยีในการแยกและรีไซเคิลวัสดุต่าง ๆ เพื่อป้องกันการสูญเสียทรัพยากร และมุ่งมั่นอย่างเต็มที่ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลเชิงรุก เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยงอย่างเต็มรูปแบบและยั่งยืน Huawei ยืนยันที่จะทำงานร่วมกับรัฐบาล ลูกค้า และพันธมิตรต่อไปเพื่อบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับระบบนิเวศดิจิทัลของประเทศไทย เพื่อประโยชน์ในการผลิต การขนส่ง และการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) Huawei ลงทุนในโซลูชันพลังงานสะอาด เช่น พลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานลม เพื่อช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนและสนับสนุนการลงทุนในการพัฒนาเทคโนโลยีที่สนับสนุนพลังงานสะอาด เช่น ระบบการจัดเก็บพลังงานอัจฉริยะและการขนส่งทางไฟฟ้า ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พลังงาน เป็นต้นแบบของ Green Manufacturing ให้กับทุกอุตสาหกรรมที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทย จุดประกายในการนำเทคโนโลยี 5G มาประยุกต์ใช้และสร้างมาตรฐานใหม่เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียว ซึ่งจะเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่การปฏิรูปประเทศไทยให้มีความก้าวหน้า ยั่งยืน และเป็นผู้นำด้านสังคมคาร์บอนต่ำของอาเซียน

2) Amazon

Amazon เป็นบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ระดับโลก ดำเนินธุรกิจหลักในด้านอีคอมเมิร์ซและคลาวด์คอมพิวติง (Cloud Computing) (Methanukroh, 2024) ในส่วนของ BCG นั้น Amazon มีการนำแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) มาปรับใช้ในธุรกิจหลากหลายรูปแบบ เช่น การนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ การลดปริมาณขยะ และการใช้พลังงานทดแทน โดยมีการดำเนินการตามแนวทาง BCG มาเป็นระยะเวลา 5 ปี กล่าวคือ (LEANxACADEMY, 2018)

เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) Amazon ทำงานร่วมกับผู้ผลิตในการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่ลดการใช้วัสดุและสามารถรีไซเคิลได้ง่าย นอกจากนี้ยังมีนโยบายในการลดการใช้พลาสติกในบรรจุภัณฑ์ และส่งเสริมการใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยังมี Amazon Fresh ที่เกิดจากการไป Take over บริษัท Whole Foods ซึ่งเป็นธุรกิจที่เน้นจำหน่ายสินค้าเกษตรสด ๆ เกษตรอินทรีย์ และเกษตรแปรรูป มีสาขาหลายร้อยสาขามาเพื่อพัฒนาธุรกิจส่งสินค้าเกษตรอินทรีย์ เกษตรแปรรูป และของสดใหม่

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) Amazon มีโปรแกรมรีไซเคิลสำหรับบรรจุภัณฑ์ โดยส่งเสริมการใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่หรือรีไซเคิลได้ ตัวอย่างเช่น โปรแกรม Frustration-Free Packaging ซึ่งช่วยลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่จำเป็น และมีการจัดการของเสียอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพยายามรีไซเคิลหรือทำลายวัสดุที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อย่างปลอดภัย นอกจากนี้ยังมีบริการคืนสินค้าและรีไซเคิลสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ลูกค้าสามารถส่งคืนผลิตภัณฑ์ที่ไม่ต้องการได้ รวมถึงการมีหมวดหมู่สำหรับสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) Amazon ลงทุนในโครงการพลังงานสะอาด เช่น โครงการพลังงานลมและพลังงานแสงอาทิตย์ โดยมีเป้าหมายในการใช้พลังงานจากแหล่งหมุนเวียนทั้งหมดภายในปี พ.ศ. 2573 และมีการสร้างศูนย์ข้อมูลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม Amazon Web Services (AWS) ที่มุ่งมั่นในการใช้พลังงานสะอาด และใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในการจัดการพลังงาน

จากกรณีศึกษาองค์กรต่างประเทศทั้ง 2 องค์กร คือ Huawei และ Amazon จะเห็นได้ว่า ทั้ง 2 องค์กรต่างพยายามลดการใช้ทรัพยากร รวมถึงการนำวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการกำจัดและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามมา นอกจากนี้ยังมีการนำวัสดุบางส่วนกลับมาใช้อีก อันเป็น

แนวทางในการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ประกอบกับการนำพลังงานสะอาดมาใช้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) ในทุกมิติ

5. การวิเคราะห์เปรียบเทียบกรณีศึกษาองค์กรไทยและต่างประเทศ

จากกรณีศึกษาองค์กรไทยและต่างประเทศ ทำให้เห็นภาพรวมของการประยุกต์ใช้แนวคิด BCG ในการดำเนินงานขององค์กรหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่ธุรกิจอาหาร เครื่องดื่ม ภาคการเกษตร ไปจนถึงเทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายและการประยุกต์ใช้ที่ครอบคลุมของแนวคิด BCG ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน โดยจะเห็นได้ว่า ทุกองค์กรที่เป็นกรณีศึกษาต่างมีการดำเนินธุรกิจตามโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนครบทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบกรณีศึกษาองค์กรไทยและต่างประเทศ

BCG economy	องค์กรไทย		องค์กรต่างประเทศ	
	Café Amazon	บ้านโป่งทาบิไอ้ก้า	Huawei	Amazon
เศรษฐกิจชีวภาพ	✓	✓	✓	✓
เศรษฐกิจหมุนเวียน	✓	✓	✓	✓
เศรษฐกิจสีเขียว	✓	✓	✓	✓

แม้จะมีความแตกต่างในรูปแบบและวิธีการดำเนินการระหว่างองค์กรไทยและองค์กรต่างประเทศ กล่าวคือ ขณะที่องค์กรไทยมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติให้มากที่สุด ผ่านการออกแบบผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตให้เกิดของเสียน้อยที่สุด (Eco-Design & Zero-Waste) เน้นการบูรณาการเกษตรและชุมชนเข้ากับ BCG มากกว่า โดยเชื่อมโยงกับเกษตรกรและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร องค์กรต่างประเทศพยายามลดการใช้ทรัพยากรโดยการนำวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ การส่งเสริมการใช้ซ้ำ (Reuse, Refurbish, Sharing) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle, Upcycle) (Office of National Higher Education Science Research and Innovation Policy Council, 2021) เน้นการบูรณาการเทคโนโลยีและระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและพลังงาน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด และลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด สะท้อนเจตนารมณ์การดูแลสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นแนวทางที่หลายธุรกิจทั้งในและต่างประเทศในปัจจุบันได้นำมาดำเนินการ แสดงถึงความมุ่งมั่นของทุกธุรกิจที่เป็นกรณีศึกษาเพื่อต้องการมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งหวังที่จะลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

6. บทสรุป

โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมที่จะพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 องค์ประกอบไปพร้อมกัน คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยคำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการพัฒนาเศรษฐกิจ

เท่านั้น แต่ต้องควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสีสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล ปัจจุบันเป็นแนวทางที่หลากหลายองค์กรต่างมุ่งหวังที่จะดำเนินการได้อย่างประสบความสำเร็จ ดังกรณีศึกษาขององค์กรทั้งในและต่างประเทศที่ได้ดำเนินการแล้วทั้ง 4 องค์กร คือ Café Amazon, บ้านโป่งทาบิโวก้า, Huawei, และ Amazon ซึ่งแม้จะมีจุดเด่นที่แตกต่างกันออกไปบ้าง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จุดเด่นในการดำเนินธุรกิจของแต่ละองค์กรที่เป็นกรณีศึกษา

BCG Economy	Café Amazon	บ้านโป่งทาบิโวก้า	Huawei	Amazon
เศรษฐกิจชีวภาพ	เน้นการเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์เป็นวัสดุชีวภาพและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทำความสะดวกจากพืช	เน้นการพัฒนาเกษตรพันธู์พิเศษและวัตถุดิบทางการเกษตรใหม่	เน้นการออกแบบผลิตภัณฑ์และพัฒนาคูคลากร ICT	เน้นการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่รีไซเคิลง่ายและธุรกิจสินค้าเกษตรอินทรีย์
เศรษฐกิจหมุนเวียน	Upcycling เป็นสินค้าพรีเมียมหลากหลาย	ใช้ของเสียจากการผลิตให้เกิดประโยชน์ 100%	รีไซเคิลอุปกรณ์และแยกวัสดุด้วยเทคโนโลยี	ระบบรีไซเคิลบรรจุภัณฑ์และสินค้าคืนจากลูกค้า
เศรษฐกิจสีเขียว	ลงทุนพลังงานหมุนเวียนและลดสารเคมีในการเพาะปลูก	บำบัดน้ำเสียใช้โซลาร์ฟาร์ม และปลูกไม้ยืนต้น	ใช้ 5G และโซลูชันพลังงานอัจฉริยะ	เป้าหมายพลังงานหมุนเวียน 100% ภายในปี 2573

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า ทั้ง 4 องค์กรต่างมีการลงทุนด้านพลังงานสะอาด โดยการใช้หรือวางแผนการใช้พลังงานทดแทน เช่น แสงอาทิตย์ ลม ไบโอบีแกส รวมถึงการสร้างภาพลักษณ์องค์กรสีเขียว (Green Branding) เป็นจุดขายและสร้างความแตกต่างในตลาด อันจะเป็นแนวทางให้แก่องค์กรอื่นที่ต้องการจะนำโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนไปปรับใช้ต่อไป

7. การประยุกต์ใช้ผลการวิจัยเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางการแข่งขันขององค์กร

โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) ช่วยให้้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันได้หลายด้าน โดยเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนและพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว กล่าวคือ

1) สร้างความสามารถในการแข่งขันผ่านนวัตกรรม โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนช่วยให้้องค์กรมองเห็นโอกาสใหม่ ๆ ในการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรชีวภาพและวัฒนธรรมผ่านนวัตกรรม สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ ที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาด และสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง อีกทั้งยังสามารถขยายโอกาสทางการค้าในเวทีโลก

2) การพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่จะช่วยลดต้นทุนขององค์กรและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสีสิ่งแวดล้อมจะช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กร อีกทั้งจะทำให้้องค์กรสามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดการใช้พลังงาน

3) การกระจายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำ โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนช่วยสร้างงานใหม่ในอุตสาหกรรม BCG และเพิ่มรายได้ของแรงงาน เท่ากับได้ส่งเสริมชุมชนให้เข้มแข็งและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น อันจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้้องค์กรสามารถร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในชุมชน

4) การสร้างผลตอบแทนระยะยาว โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนจะช่วยสร้างผลตอบแทนที่ยั่งยืนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทำให้องค์กรมีความเข้มแข็งมากขึ้นและสามารถแข่งขันได้ในระยะยาว

5) การสร้างภาพลักษณ์และความร่วมมือทางธุรกิจ องค์กรที่ดำเนินธุรกิจตามโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนจะได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้น ช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนช่วยให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันได้โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สร้างงาน สร้างรายได้ กระจายโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ และสอดคล้องกับเป้าหมายความยั่งยืน ซึ่งส่งผลต่อประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ ด้านเศรษฐกิจ โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนช่วยยกระดับสินค้าและบริการไทยให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ลดต้นทุนการผลิต และสร้างความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและสร้างงานในทุกภาคส่วน ทำให้รายได้กระจายสู่ชุมชนมากยิ่งขึ้น ทั้งยังส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพสูง ด้านสังคม โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนช่วยสร้างความมั่นคงทางอาหาร สุขภาพ และพลังงาน ทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการพื้นฐานได้ง่ายขึ้น ช่วยกระจายโอกาสและรายได้สู่ชุมชน ทำให้ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนในสังคม ช่วยเพิ่มอัตราการจ้างงาน และกระจายรายได้จากธุรกิจสู่ภาคประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อม โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ทำให้สามารถรักษาความสมดุลทางธรรมชาติเอาไว้ได้ เน้นการลดมลพิษและปริมาณขยะ อันจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่สะอาดและมีคุณภาพให้แก่ประชาชน ทั้งยังช่วยฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้และลดผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจะเห็นได้ว่า โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโตแบบยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่ม การกระจายรายได้ การสร้างนวัตกรรม การยกระดับคุณภาพชีวิต การลดความเหลื่อมล้ำ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

8. ข้อเสนอแนะ (Suggestions)

แม้ว่าองค์กรทั้งในและต่างประเทศจะให้ความสนใจกับการพัฒนาองค์กรตามโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) กันเป็นจำนวนมาก แต่ยังมีองค์กรอีกจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่ได้นำแนวทางดังกล่าวมาปรับใช้หรือใช้แล้วแต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ฉะนั้นภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจึงควรร่วมมือกันโดยมีแนวทาง คือ

1) ผู้บริหารต้องเข้าใจยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรด้วยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2) ผู้บริหารองค์กรควรส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ในท้องถิ่น เพื่อสร้างองค์ความรู้ และนำมาต่อยอดให้เกิดนวัตกรรมที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้หลากหลาย

3) ผู้บริหารองค์กรควรส่งเสริมสนับสนุนการใช้เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยคำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด ทั้งการลดการใช้ (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) การรีไซเคิล (Recycle) การซ่อมแซม (Repair) และการสร้างสรรค์ใหม่ (Upcycle)

4) ผู้บริหารองค์กรควรตระหนักถึงระบบเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

5) ผู้บริหารองค์กรควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนและยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรเพื่อสร้างความเชี่ยวชาญทั้งในด้านเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)

6) ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนความร่วมมือกันทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เนื่องจากงบประมาณที่น้อยกว่าบริษัทใหญ่ เพื่อเข้าไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

7) ภาครัฐควรกำหนดมาตรฐาน กฎหมาย มาตรการทางภาษี รวมตลอดถึงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องที่เอื้อต่อการพัฒนาองค์กรตามแนวทาง BCG อย่างยั่งยืน

8) ภาครัฐควรสนับสนุนให้เกิด Startup รายใหม่ ๆ ขึ้นอย่างยั่งยืน โดยเน้นการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ในด้าน BCG ให้มากขึ้น

9) ภาครัฐควรกระตุ้นให้องค์กรต่าง ๆ ยกระดับและพัฒนาองค์กรเพื่อการได้รับรางวัลต่าง ๆ ที่สะท้อนการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น รางวัล Prime Minister's Award ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน รางวัล Certified Zero Waste to Landfill และการได้รับ Green Industry ระดับ 4-5

REFERENCES

- Bangkok Post. (2022). *Huawei Thailand and GCNT co-organise 'Thailand Talent Talk episode 4' on digital power talent*. Bangkok Post. Retrieved from <https://www.bangkokpost.com/thailand/pr/2465607/huawei-thailand-and-gcnt-co-organise-thailand-talent-talk-episode-4-on-digital-power-talent>
- BrandAge Online. (2022). *Café Amazon uses the foundation of sustainable business, connecting with BCG Economy, emphasizing its identity as a Green Café*. Retrieved from <https://brandage.com/article/33266>
- BrandAge Online. (2023). *Case study of "Ban Pong Tapioca" and creating product value through the BCG Model*. Retrieved from <https://www.brandage.com/article/36200>
- InnolifeThailand. (2023). *"Ban Pong Tapioca" promotes "BCG Model" as a sustainable business approach*. Retrieved from <https://www.innolifethailand.com/?p=21099>
- Jinai, T., & S. Choenkwan. (2024). Guidelines for supporting and development of the product "roasted bamboo -sticky rice" of the community entrepreneurs in Nong Phai Subdistrict, Chum Phae District, Khon Kaen Province. *Journal of Community Development and Life Quality*, 12(3), 303-314.
- Temsiri Just Il. (2022). *A case study of Café Amazon's business operations that makes the BCG Economy easy to understand and practical to use*. Retrieved from <https://marketeeronline.co/archives/286003>
- LEANxACADEMY. (2018). *Case study: How Amazon is a leader in retail industry*. Retrieved from <https://www.leanxacademy.com/single-post/2018/07/01/amazon-the-best-practice-in-retail-industry>
- Lhasakul, O. (2023). BCG economy E-San model sustainable economy and innovation. *Journal of Research and Development Institute, Rajabhat Maha Sarakham University*, 10(2), 601-618.

- Maimun, T., Thongmark, C., Rattanatai, B., & Rojanadilok, T. (2023). BCG economic model for balanced and sustainable development. *EAU Heritage Journal Social Science and Humanities*, 13(2), 14-27.
- Matichon Online. (2022). *SCG supports the BCG economy, joining forces with AIS-Huawei, combining 2 partners to develop a driverless transport system*. Retrieved from https://www.matichon.co.th/economy/news_3691059
- Methanukroh, T. (2024). *Amazon: From Online Bookstore to Trillion-Dollar Tech Company*. Retrieved from <https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/article/462-tsi-amazon-into-trillion-dollar-value-tech-company>
- Nakkanrian, B., & Bangbon, P. (2016). *Sustainable development*. *Journal of Education Studies*, 17(2), 64–69.
- Noriya, W., Yodmongkol, N., Jarueksil, S., Sirisut, W., Soonthornpalin, C., & Putthasri, W. (2023). Holistic sports management and exercise promotion under the concept of an economic model for sustainable development. *Academic Journal of Thailand National Sports University*, 15(3), 57–72.
- Norsuwan, T., Utthasuk, K., Punyasai, T., Saltikulnukarn, T., Chaima, R., Suppakittpaisarn, P., Yaipimol, E., Surinseng, V., Charoenlertthanakit, N., & Kaeomuangmoon, T. (2021). Urban Agriculture and BCG Economic Model. *Journal of Agricultural Research and Extension*, 38(3), 100-116.
- Office of National Higher Education Science Research and Innovation Policy Council. (2021). *How can the BCG Economy Model help Thailand recover after COVID-19?*. Retrieved from <https://www.nxpo.or.th/th/8114/>
- Pandam, S. (2021). BCG model and Thai vocational education. *CSNP-Journal*, 6(2), 13-22.
- Premthveesuk, S., Thanaratchart, V., & Promprasansuk, S. (2023). The development of agricultural potential using economic crops under the BCG model in Suphanburi Province. *Journal of Business, Economics and Communication, Pathumthani University*, 4(2), 33–45.
- Rattanaphan, K., & P. Ingthaisong. (2023). Creating shared value with BCG economy model of Thai government. *Journal of Innovative Media and Communication, Rajamangala University of Technology Thanyaburi*, 2(1), 60-74.
- Ruampattana, K., C. Dasri, A. Sangamporn, M. Champathet, S. Tamtong, & J. Sanjornde. (2023). Community economic development based on BCG economic model towards sustainability in Khok Yang Subdistrict, Prasat District, Surin Province. *Journal of Humanities and Social Sciences Surin Rajabhat University*, 25(2), 111-126. <https://doi.org/10.1109/ISTEM-Ed65612.2025.11129300>
- Sa-Ngiang, B., & Boonpat, O. (2023). An assessment on gastronomy tourism potential of Chiang Rai Province based on BCG economy concept. *Journal of Liberal Art of Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi*, 5(3), 679–693.

- Somboonrattanachoke, T., & C. Chaichinda. (2024). Application of the BCG model to the hotel service business to sustainably encourage tourism in the new normal era. *Sripatum Chonburi Interdisciplinary Journal (Online)*, 10(1), 17-31.
- Tahom, U. (2022). New public governance and social development according to bioeconomic, circular economic, and green economic principles. *PSDS Journal of Development Studies*, 5(2), 108-146.
- Tanterdtid, D., & S. Yensumran. (2023). Lesson learned on base economy and society driving project after the covid-19 pandemic with BCG economy in Thailand (U2T for BCG). *Research Community and Social Development Journal*, 17(1), 26–39.
<https://doi.org/10.14456/nrru-rdi.2023.3>
- Thairath Online. (2022). *Save the world like Café Amazon, promote BCG Economy, take action*. Retrieved from <https://www.thairath.co.th/news/local/2511277>
- Waijitragum, P. (2022). Graphic and multimedia design to promote tourism for Ranong Province. *Arch Journal*, 34(1), 102-113.

ข้อมูลติดต่อ (Contact Information)

1. ทิมพิกา อึ้งสกุล (Thimpika Ungskul)
 คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ
 (Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University)
 E-mail: 651071282@tsu.ac.th
2. ณัฐนรี บุตรหลัง (Natnaree Butlang)
 คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ
 (Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University)
 E-mail: 651071283@tsu.ac.th
3. นูรฮานด์ โดหมอ (Noorhan Dokho)
 คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ
 (Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University)
 E-mail: 651071294@tsu.ac.th
4. ปารมี ทองเจริญ (Parami Thongcharoen)
 คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ
 (Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University)
 E-mail: 651071296@tsu.ac.th
5. พิราวรณ วันอัน (Piravan Wan-on)
 คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ
 (Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University)
 E-mail: 651071300@tsu.ac.th

6. วิภาวดี ฤทธิกาญจน์ (Wipawadi Ritthikan)
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ
(Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University)
E-mail: 651071317@tsu.ac.th
7. เจษฎา นกน้อย (Chetsada Noknoi)
*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ
(Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University)
E-mail: chetsada@tsu.ac.th